

la Roda

L'EDUCACIÓ, UN DRET EN RISC

L'educació és un dret fonamental dels infants, i l'educació pública i de qualitat és l'única que pot garantir l'equitat i la igualtat d'oportunitats de les nenes i els nens. Això, que sembla una obvietat, durant els mesos de la pandèmia ha trontollat. Tot i així, la situació que viu ara l'educació no és nova i no podem culpar només a la Covid. Aquests mesos han deixat exposat un sistema precari a causa de les retallades dels anys anteriors. Ara fa just 10 anys, el curs 2010-2011, el Departament d'Ensenyament encetava una cursa perversa per veure fins on podia arribar la reducció pressupostària. Actualment, la inversió pública en educació se situa entre el 2 i el 3,5% del total, molt inferior al 6% que recomana la UNESCO i no arriba als mínims establerts per la pròpia llei catalana d'educació, del 2009, que indica que s'hauria d'haver arribat a la xifra del 6% abans de 2017.

Els sindicats de docents i d'estudiants, les associacions de famílies i tota la comunitat educativa mostra consens respecte a la demanda d'una millora en les inversions. La reducció de les ràtios, tan necessària pel control de la pandèmia, és una llarga reivindicació per a poder atendre les necessitats de l'alumnat. La demanda d'adequació d'espais saludables i dignes, també posat en relleu en el context de la pandèmia, no és nova: el setembre del 2019, 93 escoles començaven el curs en barracons. Tenint en compte que el panorama previ a l'esclat de la pandèmia no era el més favorable, la pregunta a fer és: han sabut reaccionar les autoritats educatives?

La improvisació i manca de previsió de la primera onada, al març, pot ser comprensible, tot i que se n'haurien de donar explicacions i assumir-ne les responsabilitats. Ningú no imaginava que aquell 12 de març les escoles no es tancaven per 15 dies, sinó que els infants estarien sis mesos sense trepitjar un centre escolar. Segons avançaven les setmanes la manca de previsió es va convertir en una manca d'habilitat en la gestió, fregant la negligència.

En aquests sis mesos, el Departament no ha sigut capaç de:

- Fer un pla de detecció de les necessitats dels alumnes i les seves famílies en cas d'un segon confinament: ordinadors, material escolar, connexió... Aquesta feina ha quedat en mans de les escoles, que han prestat el material propi, dels Ajuntaments i de serveis socials. La vergonya màxima va arribar a l'estiu, quan no es va prorrogar la beca menjador pels infants que ho necessitaven. Si hi hagués un segon confinament, o si un grup concret ha de posar-se en quarantena, estem igual que estàvem al març.
- Dotar els treballadors de les eines necessàries per poder fer la seva feina: han hagut d'emprar ordinadors propis, connexions a internet privades (amb dades personals d'alumnes), classes improvisades emprant plataformes externes (adéu, protecció de dades), trucades a famílies amb telèfons personals... El Departament ha promès ordinadors per les treballadores i l'alumnat dels cursos superiors, però encara han d'arribar, de moment van 9 mesos tard.
- Pactar amb els membres de la comunitat educativa (famílies, docents, ajuntaments) cap de les mesures preses; les informacions arribaven en forma de comunicats televisats i rodes de premsa en horari de màxima audiència, una manera ben estranya si el que es vol és crear xarxa per trobar solucions.

- Assumir les obligacions pel que fa a la creació de plans de reobertura de les escoles. Al mes de juny es van donar unes directrius vagues, inconcretas, als equips directius de les escoles, que van haver d'improvisar un pla de reobertura sense tenir-ne ni els coneixements ni la formació. A més, aquestes directrius van anar modificant-se durant tot l'estiu, fins a la mateixa setmana d'obertura de les escoles.
- Dotar del personal suficient per tal de poder rebaixar les ràtios, el nombre d'alumnes per grup-classe, a totes les escoles i instituts. Tampoc s'han garantit els recursos per atendre a l'alumnat més vulnerable, en molts casos han hagut de ser els ajuntaments, com en el cas de Capellades, i les associacions de famílies, els qui han assumit part de l'ampliació de recursos.
- Habilitar els espais suficients per poder mantenir les distàncies, o per poder fer de manera correcta la separació entre "grups bombolla" (neologisme que significa tot i res a la vegada).

Malgrat la situació d'incertesa i d'improvisació del Departament, s'ha de posar en valor la feina que s'ha fet des de les direccions dels centres educatius, les docents i tota la comunitat educativa, posant les mesures i els esforços necessaris per fer de les escoles espais segurs. Un exemple d'això és Capellades; l'alt nivell de compromís i responsabilitat de tots els centres d'ensenyament del municipi ha permès que els infants i joves de la vila puguin exercir el seu dret a l'educació amb seguretat.

Estem treballant en...

Espai jove

A la Roda anterior us parlàvem del Pla d'Usos de l'Espai jove, l'última fita abans d'iniciar l'adequació d'aquest espai. Actualment, s'ha iniciat el projecte executiu i, si tot va bé, es podran començar les obres a inicis de l'any vinent. Com recordareu, s'emplaçarà a l'espai que ocupava la concessió municipal de restauració de la piscina, l'antic Chup's. Servirà per cobrir tot un seguit de necessitats del jovent capelladí, sovint menystingudes, així com per fer possible la dinamització del jovent. Serà un espai que donarà la benvinguda a un col·lectiu heterogeni, amb unes necessitats diverses i que de ben segur serà molt profitós per a Capellades.

Beques transport

Aquest 2020 la Regidoria d'Educació i Joventut ha reeditat les beques per a estudiants d'estudis postobligatoris fora del municipi, amb un increment de la partida de 1000 a 3000€. Tot i haver augmentat la demanda d'aquestes beques, l'increment pressupostari ha permès atendre a totes les persones sol·licitants i amb un ajut força més alt. La voluntat és seguir treballant en línies d'actuació que democratitzin l'accés a l'educació i ajudin a pal·liar la desigualtat d'oportunitats.

Programació cultural

Davant la situació de crisi sanitària actual, que implica restriccions en la mobilitat, la reducció del contacte social, etc., la Regidoria de Festes va decidir suspendre la celebració de la Festa Major. Tanmateix, s'ha adquirit el compromís de no deixar de banda la cultura i de portar a terme una programació cultural estable per aquest curs 2020/2021. Al llarg de l'estiu i la tardor s'han programat diverses activitats culturals, amb la voluntat de que hi hagi continuïtat. Així mateix, el passat estiu es va reeditar un conveni amb la Diputació de Barcelona per als propers quatre anys, per tal de seguir oferint el programa Anem al Teatre, un projecte adreçat als centres educatius que apropa les arts escèniques i musicals als infants i joves de la vila, i que programa espectacles culturals al llarg del curs.

Projecte convivència al Pla Educatiu d'Entorn

El Pla Educatiu d'Entorn és l'espai on es troba la comunitat educativa per donar resposta integrada i comunitària a necessitats educatives, coordinant i dinamitzant l'acció educativa en els diferents àmbits de la vida dels infants i joves. Des de la passada legislatura hi ha hagut una aposta molt clara per reforçar aquest espai i impulsar-lo per esdevenir l'epicentre de l'educació de la vila.

Un dels eixos de treball que es va impulsar el curs passat és el Projecte Convivència, una proposta sorgida de les AFAs de les escoles amb l'objectiu de millorar la convivència a les aules i al municipi. Abans del confinament es va crear una comissió de treball formada per diverses persones que integren la comunitat educativa que van iniciar una formació amb l'acompanyament de la cooperativa Marges, especialitzada en acció comunitària. Aquesta feina s'ha reprès aquesta tardor.

Consell de dones i Persones LGTBI

L'objectiu principal del consell és esdevenir un espai de democràcia participativa per decidir les polítiques d'equitat a la vila. El primer consell es va fundar just abans de l'inici de la pandèmia i es van consensuar els eixos de treball. El primer eix a treballar és el de la sensibilització i prevenció, i s'hi inclou l'organització de les diverses diades de l'agenda feminista. A més a més, es van crear les comissions de treball per tal de coordinar el funcionament del consell. No obstant, les restriccions per la Covid ens van forçar a ajornar aquest calendari i a fer un pas endavant i iniciar l'eix de polítiques municipals d'equitat. Al darrer consell s'ha iniciat una formació telemàtica sobre polítiques municipals d'equitat, per tal d'analitzar la tasca desenvolupada fins ara. És una formació que tindrà continuïtat, amb l'inici de dinàmiques de presa de decisions sobre les noves propostes que marcaran les polítiques municipals d'equitat a desenvolupar en els propers anys. La proposta del Consell de Dones i Persones LGTBI neix de la Taula de Dones, col·lectiu que en va redactar el reglament i que continua desenvolupant una important tasca en l'eix de sensibilització i prevenció.

Mesures socials Covid-19

Des de l'inici de la pandèmia, l'equip de govern ha treballat conjuntament diverses mesures de caràcter econòmic i social per pal·liar les conseqüències dels confinaments i de les restriccions de mobilitat. Algunes d'aquestes mesures són:

- Augmentar la partida de benestar social per fer front als ajuts socials a famílies que puguin acreditar la reducció d'ingressos fruit d'una modificació de la seva situació laboral.
- Suspendre temporalment el pagament de l'impost sobre bens immobles (IBI) i l'impost de circulació de vehicles, a l'espera de fixar amb l'Organisme de Gestió Tributària de la Diputació de Barcelona un nou calendari.
- Suspendre temporalment la taxa de la llar d'infants per serveis no prestats mentre s'allargui l'estat d'alarma.
- Ajustar o suspendre la liquidació de les terrasses de bars i restaurants i de les parades del mercat setmanal al temps real d'ocupació de l'espai públic.
- Reduir el termini dels pagaments a proveïdors de serveis i obres per evitar que es trenqui la cadena de pagaments i no perjudicar la liquiditat de les empreses.
- Congelar possibles procediments de cobrament iniciats per via executiva.
- Implementar un servei municipal de suport a la tramitació i centralització de tots els ajuts econòmics de les diferents administracions destinats a famílies i empreses, en el marc de la crisi sanitària de la Covid-19.
- Convocar subvencions per ajudar a pagar el lloguer o els subministraments de la llar a famílies afectades per ERTOS, acomiadaments, etc.
- Convocar subvencions econòmiques pels comerços de la vila que s'han vist obligats a tancar.
- Suport educatiu durant el confinament per disminuir la bretxa digital.
- Suport a la cultura amb la programació de les activitats artístiques suspeses durant la pandèmia.

SOBRE EL DRET A L'HABITATGE

Al llarg dels darrers anys, gràcies a diversos moviments i entitats socials, el dret a l'habitatge ha estat un cavall de batalla en el camp de la política institucional. Malgrat que l'article 47 de la Constitució Espanyola indica que tothom té dret a un habitatge digne i adequat, si no hi ha lleis destinades a garantir-ho, el dret es converteix en paper mullat. Un dret no ho és de manera efectiva si no hi ha qui el sustenti, i qui l'hauria de sustentar són els representants de les institucions públiques; des dels qui fan les lleis, fins els que les executen, passant pels qui administren la justícia.

L'any 2008 es començà a sentir amb intensitat el concepte d'emergència habitacional, arran de l'esclat de la bombolla immobiliària i, sobretot, gràcies a la denúncia social de la ciutadania organitzada. L'ús d'aquest terme explica l'emergència i urgència d'un fenomen de dimensions desconegudes en la història recent. Entre el 2008 i el 2012 els desnonaments van augmentar un 157% i van passar dels 27.261 als 70.257, el pic més alt dels últims anys. A partir del 2012 van anar disminuint, però no hem recuperat les xifres anteriors a l'esclat de la bombolla.

Han passat dotze anys des de l'esclat d'aquesta bombolla i ens trobem immersos en una nova crisi econòmica arran de la pandèmia. Sembla clar que el que anomenàvem emergència, a més d'haver-se agreujat, ha adquirit un caràcter permanent. En aquest cas, caldria parlar d'una veritable crisi habitacional amb risc de convertir-se en estructural si no s'actua.

Actualment les llars catalanes dediquen una mitjana del 51% dels seus ingressos per pagar les despeses d'habitatge; diversos organismes indiquen que aquesta xifra no hauria de superar el 30% i que sobrepassar el límit del 40% implica un sobreesforç econòmic. Això, a la llarga, en un context de crisi com l'actual, provoca una situació greu de vulnerabilitat pel sobreendeutament i la manca d'estalvis de les llars. La realitat actual és que, a Catalunya, es produeixen dos desnonaments cada hora, el 64% dels quals són deguts a l'impagament del lloguer. El 30% de les persones que demanen ajuts ho fan per primera vegada i el parc públic d'habitatge a Catalunya és insuficient per cobrir les necessitats de la població, tot i que hi ha habitatge buit en mans de grans tenidors.

En aquesta crisi un dels col·lectius més perjudicats són els joves me-

nors de 35 anys. Segons el recent informe del Consell Nacional de Joventut de Catalunya els joves han de destinar un 120% del seu salari a pagar el lloguer i tant sols un 20% poden viure de forma emancipada. És en aquest punt on entren les xarxes de suport familiar, que s'han de fer càrrec de part de la despesa de les joves, tot i la situació de precarietat que també viuen, amb membres a l'atur o en situació d'ERTO. Segons l'INE, 60.700 llars de Catalunya tenen tots els membres de la unitat familiar a l'atur.

Des de la mobilització social sempre s'ha considerat l'habitatge com una necessitat bàsica, fora del mercat actual. El Sindicat de Llogateres i Llogaters, amb el seu incansable treball per aconseguir posar límits a l'explotació de l'habitatge com a negoci lucratiu, ha impulsat i ha assolit una primera fita: l'aprovació de la Llei de Regulació dels Lloguers. Aquesta llei representa la voluntat d'una gran part de la societat civil. Impedirà pujades en els nous contractes d'arrendament en les 60 ciutats més tensionades de Catalunya i en bona part dels casos els lloguers hauran de baixar respecte el contracte anterior. No obstant això, som conscients que només estem davant d'un primer pas en la recuperació de drets i garanties de les persones llogateres, que s'havien vist retallats en favor de l'especulació durant les últimes dècades.

Queda clar que els grans avenços, com la Llei de Regulació dels Lloguers o les dacions en pagament en cas d'execució hipotecària, no haguessin estat possibles sense la mobilització de la ciutadania organitzada. Encara queda camí per recórrer per tal d'aconseguir el dret a l'habitatge efectiu, digne i adequat, però s'ha guanyat la batalla de l'opinió pública. Difícilment trobarem veus que es posicionin en contra del dret a l'habitatge, tot i que també costa trobar partits i governs que ho facin de manera efectiva i no només retòrica.

Malauradament, dir una cosa i fer-ne una altra és un fet massa habitual entre els qui tenen capacitat de legislar. Els municipis, sense aquesta capacitat, ni recursos econòmics i de fiscalitat, afronten aquests problemes des de primera línia, amb veïns i veïnes al llindar de l'exclusió social per la impossibilitat de continuar amb el pagament de lloguers o hipoteques. És per això que cal mantenir la pressió, amb la mobilització a través de col·lectius que, dia rere dia, lluiten per fer realitat l'efectivitat del dret a l'habitatge.

Camins segurs

Durant els dos cursos anteriors el Consell d'Infants es va encarregar d'elaborar un informe per fer de Capellades una vila més segura. Així, van proposar un seguit de mesures per tal que els camins escolars fossin més segurs. Des de l'equip de govern vam assumir aquesta responsabilitat i durant aquest últim any l'hem anat desenvolupant. Molts de vosaltres ho haureu notat: s'han realitzat intervencions d'urbanisme tàctic, amb pintures que reforcen aquests recorreguts, i la Policia Local s'ha coordinat per tal d'efectuar talls de carrers allà on és necessari, així com facilitar zones en les que les famílies es poden acomiadar dels infants de manera segura. Encara ens queda feina per fer, però des de la Regidoria de Participació Ciutadana estem compromesos a implementar aquells acords que surten dels òrgans de participació de què disposa la nostra vila.

Pla Local de Joventut

Des de la Regidoria de Joventut s'ha enllestit el Pla Local de Joventut, que serà vigent fins l'any 2024. Aquest document servirà de brúixola institucional en un context advers de pandèmia i traça les línies generals de les polítiques de joventut de la nostra vila. Aquest document sorgeix d'una iniciativa per tal de fomentar la participació activa del jovent, així com de la implicació dels diversos agents involucrats. Amb tot, es constata que la Regidoria de Joventut que vam impulsar s'ha consolidat i Capellades es veu beneficiada per un seguit de polítiques que fan que l'Ajuntament s'aproximi a un col·lectiu històricament oblidat.

👉 FER FRONT A LA COVID-19

SENSE DEIXAR DE BANDA ELS DRETS SOCIALS, LA SANITAT I LES PERSONES

Ha arribat el fred i s'ha tornat a disparar el nombre de contagis per la Covid-19. Estem al davant d'una crisi sanitària mundial i, com ja va passar a la primavera, la pandèmia ens està afectant a totes. L'estiu va ser un fals miratge de pretesa normalitat, en què ens vam permetre tenir més vida social, però una vegada passat el bon temps els indicadors han pujat i s'han aplicat noves mesures de contenció. Som conscients de l'enorme responsabilitat que recau en aquests moments sobre totes les institucions públiques i sempre ens hem mostrat a favor de buscar mesures que permetin frenar els contagis i evitar el col·lapse de la sanitat pública. No obstant això, considerem que les propostes aprovades fins ara ni són efectives ni van directament a l'arrel del problema.

El confinament que es va aplicar al març es podia comprendre com una resposta d'urgència davant d'una pandèmia imprevista, provocada per un virus totalment desconegut. Però mesos després de la primera onada i amb l'experiència que s'hauria d'haver adquirit, es fa del tot inexplicable que a dia d'avui les institucions segueixin tan poc preparades per fer front a la situació i vagin improvisant sense cap criteri definit.

Els governs estan suplint la manca de recursos públics per fer front a la Covid a còpia de limitacions i confinaments, traslladant la responsabilitat de l'augment dels contagis directament a la població. Es continua perseguint a qui no compleix les normes de l'estat d'alarma amb l'únic objectiu de salvar el model econòmic actual. En canvi, no s'està fent ni un sol pas per revertir les polítiques de privatització i retallades que ens han dut fins aquí i que afecten directament la sanitat i l'educació pública.

Se'ns parla de "nova normalitat", quan la "vella normalitat" ja no ens agrada. En comptes de plantejar un nou model econòmic i social més just, s'estan aplicant mesures que comporten noves problemàtiques a les que fins ara no ens hi havíem enfrontat. Moltes de les pràctiques utilitzades per fer front a la crisi sanitària poden haver vingut per quedar-se: control de moviments, restricció del dret a reunió i manifestació, repressió policial, denúncies i enfrontaments entre veïns que incompleixen les normes, etc. La por fa que hi hagi ciutadans disposats a renunciar a les seves llibertats i, si no es capgira la situació actual, pot ser que aquesta por es converteixi en un retrocés sense precedents en termes democràtics. Per fer-hi front cal tornar a posar la vida abans del capital i, en lloc de retallar drets, cal garantir-los.

Per tant, és necessari que els governs posin sobre la taula un plantejament totalment diferent i adoptin mesures efectives que permetin fer front a la pandèmia amb garanties, però que al mateix temps permetin el rescat dels drets socials, de la sanitat i de les persones. En aquest sentit, entenem que calen un seguit de mesures com poden ser l'increment del número de rastrejadors, el reforç de l'atenció primària, l'augment dels recursos econòmics per a la compra de material sanitari i per a la reforma dels equipaments, així com la millora de les condicions laborals pels professionals sanitaris. En ensenyament, s'han de reduir les ràtios a les aules i contractar nou professorat. També cal un reforç del transport públic a les hores punta, exigir la realització de proves i entrega d'equips de protecció

als centres de treball. Finalment, calen mesures econòmiques valentes, que passen per donar un suport econòmic real a les persones desocupades i als sectors més afectats, plantejar i estudiar seriosament l'aplicació de renda bàsica universal, prendre el control de la sanitat privada durant el període d'emergència sanitària i aturar els desnonaments, entre d'altres.

La crisi també afecta Capellades

L'afectació de la primera onada de la Covid-19 va ser especialment dura a la nostra vila. L'arribada del virus va suposar un cop dur a tota la població catalana, que en un primer moment va afectar amb major intensitat a la conca d'Òdena i, indirectament, a Capellades. El posterior brot a la residència va ser un cop difícil d'entomar. Van ser moments molt dolorosos; molts capelladins i capelladines van patir la malaltia i alguns hi van deixar la vida. Per això des d'aquí volem tornar a mostrar el nostre suport a totes les famílies afectades.

A banda del cop a nivell sanitari també ha estat especialment dura l'afectació a nivell social. Les restriccions imposades han aturat gran part de l'activitat local. Moltes persones s'han quedat sense feina i son moltes les famílies afectades per aquesta crisi al nostre poble. Som conscients de les limitacions de l'Ajuntament de Capellades i que aquest no té les eines necessàries per fer canvis estructurals que arribin a ajudar a tothom. No obstant, des del primer dia, l'equip de govern hem treballat per tal d'aprovar un seguit de mesures per fer front a aquesta crisi.

Per pal·liar les afectacions de la primera onada es va augmentar la partida de benestar social d'ajuts socials a famílies, es va suspendre temporalment el pagament de l'impost sobre bens immobles (IBI) i l'impost de circulació de vehicles, es va suspendre la taxa de la llar d'infants per serveis no prestats, es va ajustar la liquidació de les terrasses de bars i restaurants i de les parades del mercat setmanal, es va reduir el termini dels pagaments a proveïdors de serveis i obres per tal de no perjudicar la liquiditat de les empreses, es van congelar procediments de cobrament i es va implementar un servei municipal de suport a la tramitació i centralització de tots els ajuts econòmics de les diferents administracions destinats a famílies i empreses. D'altra banda, es va aprovar un altre paquet de mesures entre les que s'hi inclouen l'eliminació de la taxa d'ocupació de la via pública per a bars i restaurants, ajudes al lloguer i als subministraments dels habitatges, ajudes al comerç i la reducció del preu de la piscina per a la temporada d'estiu, entre d'altres. També es va augmentar l'aportació econòmica a entitats socials.

Des de Vila de Capellades – Candidatura d'Unitat Popular, seguirem treballant des de l'actual equip de govern per fer front a aquesta crisi, apostant per polítiques que, a banda de pal·liar l'emergència social immediata, fomentin la transformació i la justícia social.